

Etički kodeks

Rukovodeći se sadržajima Statuta DV „Čavlić“ koji člancima 74,75, 76, 79, 80, 81 i 84 definira neke okosnica Etičkog kodeksa, Upravno vijeće na sjednici održanoj 15.07.2014 god. donosi

Etički kodeks Dječjeg vrtića „Čavlić“, Čavle

TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

Etički kodeks (u nastavku dokumenta Kodeks) svojim sadržajem definira osnovna pravila i načela moralnog i etičnog djelovanja kojih bi se svi djelatnici DV „Čavlić“ (u nastavku teksta Vrtića) u svojoj profesionalnoj i javnoj domeni funkcioniranja trebali pridržavati. Na određen način se načela Kodeksa odnose i na sve ostale osobe koje nisu djelatnici Vrtića i to u situacijama kada se njihovo djelovanje može dovesti u izravnu vezu s ustanovom.

Članak 2.

Kodeks se oslanja na neke temeljne odrednice rada Vrtića koje su, između ostalih općepriznatih dokumenata, definirane Općom deklaracijom o ljudskim pravima (1948.), Konvencijom UN o pravima djeteta (1995.) i psihološkim pravima djeteta koja su prije svega standard ponašanja odraslih prema djeci i to standard koji izvire iz subjektiviteta djeteta.

Polazište je definiranje djetinjstva kao izuzetno važnog razdoblja u životu svakog čovjeka. Kako bi se ostvario primarni cilj odgojno-obrazovnog rada, a to je dobrobit *svakog* djeteta, važno je osigurati uvjete za ostvarivanje njegovih potencijala, osjećanja prihvaćenosti, uvažavanja i osjećaja sigurnosti u vrtiću. Stoga je važno voditi računa o njegovim individualnim i razvojnim karakteristikama, višestrukim identitetima kao i obiteljskoj kulturi kojoj pripada. Načela Kodeksa su temelj za preispitivanje svakodnevne prakse i načina suradnje s roditeljima. Krajnji cilj Kodeksa, kao i ostalih sličnih dokumenata je, uz ostalo, podizanje kvalitete odgojno obrazovnog rada Vrtića.

Članak 3.

Postupci propisani Kodeksom ne uređuju prava, obveze i odgovornosti osoba koje u njima sudjeluju na način da služe kao alternativa građanskim, kaznenim, upravnim ili disciplinskim postupcima uređenim zakonima i/ ili drugim propisima i aktima Vrtića. Kodeks djeluje tako da svojim autoritetom služi definiranju, tumačenju i promociji etičkog ponašanja u Vrtiću. On ne veže druga tijela i nije upravni akt.

SADRŽAJ KODEKSA

Članak 4.

Kodeksom se propisuju temeljna etička pravila ponašanja i odgovornosti svih djelatnika koji na posredan ili neposredan način rade s djecom. Ona impliciraju postojanje odgovornosti prema:

- radu i obavljanju radnih zadataka
- postupanju prema djeci
- roditeljima odnosno članovima obitelji
- ustanovi i suradnicima
- osnivaču i široj zajednici

Kodeks propisuje i :

- odgovornost ravnatelja
- nadzor primjene i poštivanja Kodeksa
- određuje prijelazne i završne odredbe.

ETIČKA NAČELA I VRIJEDNOSTI PRI OBAVLJANJU RADNIH ZADATAKA

Članak 5.

Kompetentnost, profesionalno postupanje, objektivnost i nepristranost su etičke vrijednosti koje bi svakom djelatniku trebale biti osnovni radni postulati. Njihovu prisutnost i razinu treba neprekidno vrednovati i samovrednovati. Življenje ovih etičkih vrijednosti na radnom mjestu i njihova primjena pri svakom obavljanju ugovorenih radnih obveza preduvjet je ostvarenja ostalih etičkih načela.

Članak 6.

Pravodobno i učinkovito obavljanje radnih zadataka je temeljna radna obveza propisana ugovorom o radu sukladno općim aktima ustanove. Izvršavanjem radnih obveza zaposlenik afirmira etičke vrijednosti poput odgovornosti, poštovanja, požrtvovnosti i uvažavanja.

Članak 7.

Poticati izvrsnost je osnova svakog afirmativnog odnosa prema radu pa djelatnici koji svojim radnim rezultatima pokazuju iznimne doprinose u podizanju razine kvalitete time iskazuju važnost kako odgojno-obrazovnog rada i radnih rezultata tako i etičkih vrijednosti poput razvoja potencijala (osobnih i ustanove), požrtvovnosti, uvažavanja i pozitivnog pristupa.

Članak 8.

Kolegijalnost i podrška je važno etičko načelo temeljeno na brojnim etičkim vrijednostima poput uvažavanja, tolerancije, empatije, uzajamnog pomaganja, ravnopravnosti i otvorenog odnosa.

Članak 9.

S obzirom na promjene koje se događaju na razini pojedine struke, ali i ne promjene u društvenom okruženju od iznimne je važnosti *neprekidno unapređivati svoje radne postupke*. Obveza i pravo svakog pojedinca je dodatno se educirati i usavršavati. To usavršavanje može se odvijati kako na inicijativu ustanove, tako i na osobnu inicijativu. Time se promoviraju etičke vrijednosti poput uvažavanja potreba, pozitivnog pristupa, prilagodljivosti i unapređenja osobnih i potencijala ustanove.

Članak 10.

Primjereno komuniciranje i međusobno uvažavanje je etičko načelo čija primjena utječe na oživotvorene ostalih načela. Kroz primjereno verbalno i neverbalno komuniciranje s djecom i djelatnika međusobno, kao i djelatnika s ostalim osobama s kojima dolaze u kontakt, skreće se pozornost na važnost svih njihovih postupaka u svakom trenutku tijekom radnog vremena, a konačan učinak je izgrađivanje, održavanje i modeliranje dobrih međusobnih odnosa. Primjenom ovog načela afirmiraju se etičke vrijednosti poput poštovanja, uvažavanja, empatije, ravnopravnosti, otvorenog odnosa i prilagodljivosti.

Članak 11.

Potrebno je *izbjegavati situacije* u kojima postoji mogućnost *sukoba interesa i pogodovanja*. To je etično načelo koje ima za cilj osvijestiti da osobni interesi i potrebe koje nisu vezane za obavljanje ugovornih obveza, moraju biti strogo odvojeni od radnih obveza i zadataka, te se na osobnoj razini ne smije ni na koji način pogodovati nikome od zaposlenika, roditelja, djece ili članova zajednice. Time se afirmiraju etičke vrijednosti poput poštovanja, objektivnosti, nepristranosti, iskrenosti i uvažavanja.

Članak 12.

Zabrana svakog oblika diskriminacije ili uznemiravanja je nužna posljedica primjene više zakona koji reguliraju ovo područje. Međutim to je i važno etičko načelo koje ima za posljedicu življenje etičkih vrijednosti poput ravnopravnosti, uvažavanja različitosti i tolerancije.

Članak 13.

Vrtić je *ustanova od javnog interesa* te podliježe primjeni Zakona o pravu na pristup informacijama. Sukladno primjeni ovog zakona i Pravilnika o pravu na pristup informacijama Vrtić je dužan, prema predviđenoj proceduri, na zahtjev svakog građanina dostaviti dostupnu informaciju. Kod primjene ovog načela izuzetno je važno pridržavati se etičkih vrijednosti poput profesionalnosti, odgovornosti, povjerenja i sigurnosti.

Članak 14.

Povjerljivost i zaštita osobnih podataka građana je načelo kojeg se svi zaposleni, pogotovo oni koji posjeduju povjerljivu informaciju, moraju pridržavati. Navedene informacije je strogo zabranjeno iznositi iz Vrtića. Način na koji se koriste neki od ovih podataka je pod strogo određenim postupkom i za njih mogu odgovarati samo ravnatelji ili, u dogovoru s ravnateljem, osoba zadužena za informiranje. Svi drugi zaposlenici ne smiju ni na koji način iznositi bilo kakve informacije, a posebno su zaštićene informacije o djeci. Razmjena informacija s roditeljima, za što je na razini ustanove određeno u čijoj se odgovornosti nalazi, treba se s pažnjom i osjetljivošću odvijati na profesionalan, odgovoran i povjerljiv način.

POSTUPANJE I ODGOVORNOST PREMA DJECI

Kodeksom definiramo osnovne ciljeve:

- posjedovati osnovna znanja o njezi, odgoju i obrazovanju djece u razdoblju ranog djetinjstva, te se dalje cjeloživotno obrazovati,
- program rada temeljiti na suvremenim znanjima o razdoblju ranog djetinjstva i na određenim spoznajama karakterističnim za svako pojedino dijete,
- prepoznati i cijeniti jedinstvenost i potencijal svakoga pojedinog djeteta,
- stvarati i održavati sigurno i zdravo okruženje koje će poticati dječji socijalni, emocionalni, intelektualni i fizički razvoj; koje će poštovati njihov dignitet i pružati priliku za aktivan doprinos njegovom osmišljavanju i kreiranju,
- podržavati pravo svakog djeteta na igru i učenje u okviru predloženog programa za razdoblje ranog djetinjstva, a koji uključuje najbolje interesu za sve,
- integrirati djecu s poteškoćama u ista okruženja u kojima bi boravila kada ne bi imala poteškoće,
- osigurati da sva djeca s poteškoćama imaju mogućnost dobivanja prikladne podrške okoline te pribaviti sredstva koja su neophodna za stvaranje odgovarajućeg okruženja za svu djecu,
- poštovati djetetov pogled na svijet, njegovo razumijevanje stvari i događaja i ne pobijati njegovo mišljenje kao neutemeljeno ili nepravilno,
- upozoravati dijete na neprimjereni ponašanje sukladno djetetovom-ljudskom dostojanstvu.

Njih ćemo realizirati pridržavajući se ovih načela:

- *nećemo* ni na koji način štetiti djeci,
- *nećemo* koristiti riječi ili mјere koje dijete mogu povrijediti, poniziti, ismijati ili zastrašiti.
- *nećemo* sudjelovati u aktivnostima koje diskriminiraju djecu, bilo da im uskraćuju prava, daju posebne privilegije ili ih isključuju iz programa ili aktivnosti s obzirom na rasu, etičku pripadnost, religiju, spol, nacionalno podrijetlo, jezik, sposobnosti, društveni status, ponašanje ili uvjerenja njihovih roditelja,
- brinut ćemo o zadovoljavanju tjelesnih potreba djece za hranom, održavanjem higijene, kretanjem i odmorom,
- osigurat ćemo prostor, vrijeme i sredstva za spontanu igru,

- brinut ćemo za *sigurnost prostora* u kojemu borave djeca te sprava i igračaka na vanjskom prostoru,
- stvarat ćemo uvjete kako bi djeca razvijala sposobnosti *razumijevanja sebe i drugih*, razvijala *samokontrolu* i sposobnost razlikovanja primjerenog od neprimjerenog ponašanja prema ljudima, stvarima i prirodi,
- svakom ćemo djetetu *prilagoditi strategije poučavanja i učenja*, okruženje u kojem uči, te kurikulum, *konzultirati se s obitelji* te zatražiti *mišljenje stručnjaka* u cilju maksimalnog razvoja njegovog potencijala,
- ukoliko postoje osnovane sumnje na *zlostavljanje ili zanemarivanje* djeteta, *prijaviti* ćemo to odgovarajućoj instituciji unutar zajednice.

ODGOVORNOST PREMA RODITELJIMA ODNOSNO OBITELJI

Kodeksom definiramo osnovne ciljeve:

- poštivati i uvažavati roditelja kao partnera,
- uvažavati prava roditelja da budu informirani o programu Vrtića kao i prava na aktivno sudjelovanje u realizaciji programa, ne zadirući pritom u stručnu kompetenciju Vrtića,
- pružati stručne pomoći roditeljima u odgoju njihove djece,
- poštivati posebnosti svake obitelji.

Njih ćemo realizirati pridržavajući se ovih načela :

- *upoznavat ćemo* roditelje s *ciljevima* kojima Vrtić teži, *sadržajima, metodama te sredstvima* odgojno-obrazovnog rada,
- *poticati* ćemo roditelje na *aktivno uključivanje* u planiranje i realizaciju raznih aktivnosti,
- *upoznavat ćemo* roditelje o *specifičnostima predškolskog odgoja* i značaju pravilnih odgojnih postupaka prema djeci,
- *njegovati* ćemo *otvoreni dijalog* i pružati *mogućnosti suodlučivanja* u značajnim pitanjima koja su vezana za njihovo dijete,
- *uvažavati* ćemo *različita uvjerenja* u vezi odgoja djece,
- *uvažavati* ćemo *opažanja i prijedloge* koje roditelji daju o svojoj djeci prilikom planiranja i provođenja odgojno-obrazovnog rada,
- u slučajevima kada se uvjerenja roditelja u potpunosti razilaze s usmjerenjem Vrtića, nastojati ćemo *pronaći najprihvatljivija rješenja za dijete*
- s *informacijama o djetetu* i obitelji koje nam roditelji ili djeca povjere, postupat ćemo *odgovorno* i pohraniti ih kao *povjerljive* ,

ODGOVORNOST RUKOVODEĆEG KADRA

Kodeksom definiramo osnovne ciljeve:

- oblikovati i stvarati radne uvjete koji kod zaposlenika njeguju kompetenciju, samopoštovanje i samopouzdanje, kao i uvjete za razvijeno socijalno partnerstvo unutar ustanove.

Njih ćemo realizirati pridržavajući se ovih načela :

- rukovoditelj će ostvarivati radno ozračje i odnositi se prema ostalim djelatnicima *stručno, objektivno i s poštovanjem*,
- motivirati će osoblje i omogućavati im *stvaralački rad, slobodno izražavanje stavova, mišljenja i ideja*,
- rukovoditelj će pri vrednovanju rada svih djelatnika davati *povratne informacije*, pružati *stručnu pomoć* te davati *potporu* u rješavanju mogućih problema ili poteškoća,
- svaka ocjena, preporuka ili prijekor rukovoditelja prema djelatniku(ici) temeljiti će se na *stručnim argumentima* s pozicija interesa djeteta, njegovih roditelja i programa Vrtića,
- upoznavati će *nove djelatnike* s kurikulumom Vrtića i svojim očekivanjima od djelatnika,

ODGOVORNOST DJELATNIKA PREMA USTANOVİ I SURADNICIMA

Kodeksom definiramo osnovne ciljeve:

- poštivati i savjesno provoditi program rada Vrtića,
- razvijati poštovanje i povjerenje među suradnicima.

Njih ćemo realizirati pridržavajući se ovih načela :

- poštivati ćemo *stručnu autonomiju, kompetencije te inicijative* među suradnicima, kao i redovitu poslovnu hijerarhiju,
- njegovati ćemo *dobre međuljudske odnose* među djelatnicima *bez predrasuda* u pogledu rase, vjere, nacionalne pripadnosti, spola, starosti, političkih uvjerenja, socijalnog i materijalnog statusa,
- *nećemo* svjesno iznositi *neistine*,
- službene stavove iznositi ćemo samo *u skladu s ovlastima*,
- prilikom pribavljanja službenih informacija potrebno je pridržavati se redovitog puta komuniciranja s nadređenima odnosno ovlaštenima za njihovo iznošenje,
- ako primijetimo da se djelatnik neetički ili nekompetentno ponaša dužni smo ga *upozoriti*,
- njegovati ćemo *timski oblik rada*,
- sa suradnicima ćemo izmjenjivati stručnu literaturu, iskustvo i informacije iz struke,
- *sudjelovati* ćemo u planiranju i provođenju zajedničkih zadaća odnosno projekata Vrtića.

ODGOVORNOST PREMA OSNIVAČU I ŠIROJ ZAJEDNICI

Kodeksom definiramo osnovne ciljeve:

- doprinositi stvaranju uvjeta za kvalitetno djetinjstvo u sredini u kojoj Vrtić djeluje raznim aktivnim uključivanjem,
- zajednički s osnivačem doprinositi unaprjeđivanju kvalitete života djece u ustanovi.

Njih ćemo realizirati pridržavajući se ovih načela:

- stvarat ćemo *kvalitetne programe* uvažavajući socijalne i kulturne posebnosti kraja,
- poticat ćemo *suradnju* među institucijama u neposrednoj okolini,
- raznim aktivnostima *djelovat* ćemo na široj zajednici, na proširivanje svijesti o značaju razdoblja ranog djetinjstva,
- osnivaču *jamčimo zakonitost i učinkovitost rada*, redovito izvješćivanje i konzultiranje,
- *ukazivat* ćemo na potrebu osiguravanja optimalnih uvjeta za boravak djece u Vrtiću i provođenje kvalitetnih programa,
- *podupirat* ćemo, u suradnji s osnivačem, razvojnu politiku i propise za dobrobit djece, a zalagati se za ukidanje onih koji to nisu,
- *pridonosit* ćemo razvoju *predškolskog odgoja* općenito, zalagati se za realizaciju ciljeva i načela iz ovog Kodeksa, Opće deklaracije o ljudskim pravima, Konvencije o pravima djeteta donesenim na najvišim razinama (UN, UNESCO, Vijeće Europe) i prihvaćenim u nacionalnim okvirima,
- bit ćemo *otvoreni* prema verificiranim oblicima vanjskog vrednovanja i samovrednovanja.

NADZOR POŠTIVANJA ETIČKOG KODEKSA

Poštovanje etičkog kodeksa nadzire Etički odbor kojeg čine predsjednik i dva člana. Etički odbor imenuje i razrješuje Upravno vijeće.

Predsjednik Etičkog odbora imenuje se iz reda osoba nedvojbenog javnog ugleda u lokalnoj zajednici. Predsjednika Etičkog odbora imenuje Upravno vijeće, uz prethodnu suglasnost izvršnog tijela osnivača. Predsjednik Etičkog odbora ne može biti djelatnik ustanove, niti član Upravnog vijeća. Članove Etičkog odbora imenuje Upravno vijeće iz reda djelatnika ustanove na prijedlog Odgajateljskog vijeća. Ravnatelj ustanove ne može biti član Etičkog odbora.

Etički odbor izdaje mišljenja, preporuke i upozorenja povodom pritužbe ili na zahtjev roditelja, djelatnika, upravnog vijeća, predstavničkoga ili izvršnog tijela osnivača ili na vlastitu inicijativu.

O pritužbi na ponašanje koje podnositelj smatra protivnim Kodeksu, Etički odbor upoznaje djelatnika na kojeg se pritužba odnosi, dajući mu mogućnost da se o pritužbi očituje u roku od 15 dana.

Etički odbor odlučuje većinom glasova u roku od 30 dana od zaprimanja pritužbe ili zahtjeva.

Mišljenja, preporuke i upozorenja Etičkog odbora dostavljaju se Upravnom vijeću, podnositelju pritužbe ili zahtjeva, osobi na koju se pritužba odnosi te se objavljuju na

oglasnim pločama u svim objektima ustanove.

Kada je potrebno odlučiti o postupanju člana Etičkog odbora, taj član ne sudjeluje u odlučivanju.

Etički odbor podnosi tromjesečna izvješća o svom radu izvršnom tijelu osnivača, u roku od 30 dana od završetka pojedinog tromjesečja.

Etički odbor podnosi Upravnom vijeću godišnje izvješće o svom radu do kraja mjeseca kolovoza za prethodnu pedagošku godinu. Prihvaćeno izvješće objavljuje se na oglasnim pločama u svim objektima ustanove te se dostavlja izvršnom tijelu osnivača.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Poslodavac stvara uvjete i donosi mjere koje omogućuju i olakšavaju ostvarivanje standarda postavljenih Kodeksom.

Ravnateljica ustanove dužna je s Kodeksom upoznati djelatnika koji se zapošljava u ustanovi.

Kodeks stupa na snagu 15 dana nakon objave na oglasnoj ploči ustanove.

Kodeks se objavljuje i na oglasnim pločama u svim objektima ustanove te na web stranici Vrtića.

Ovaj pravilnik objavljen je na oglasnoj ploči dana 16.07.2014 god. i stupa na snagu 30.07.2014 godine.

Klasa:601-02/14-02/02

Urbroj:2170/01-54-02-14-1